

Genetisk udredning ved mistanke om disposition for kræft

I dette materiale har vi samlet en række spørgsmål og svar om genetisk udredning ved mistanke om disposition for kræft.

Hvorfor foretage genetisk udredning?

Hvis du er bekymret for om du har en øget risiko for kræft:

Udredningen kan vise, om du har en høj risiko, og om der grund til særlig kontrol eller forebyggelse.

Hvis du har kræft

I nogle tilfælde kan udredningen være en hjælp til at vælge den bedste behandling.

Hvornår kan du blive henvist til udredning på grund af mistanke om arvelig risiko for kræft?

Du kan tale med din praktiserende læge om, hvorvidt det er relevant at få foretaget genetisk udredning, hvis

- mange i din familie har haft kræft, især kræft af samme type
- en nær slægtning fik kræft i en ung alder
- der er påvist en arvelig risiko i din familie

Hvis du selv har kræft, kan du også tale med lægerne, der behandler din kræft, om, hvorvidt genetisk udredning er relevant.

Hvordan foregår genetisk udredning?

Hvis du er den første fra din familie, der får foretaget genetisk udredning, foregår udredningen således:

- Vi tegner sammen et stamtræ over din familie. Måske gør vi det via en telefonsamtale, hvor vi ringer dig op. Måske gør vi det, når du kommer i Genetisk Ambulatorium.
- I nogle tilfælde er det hensigtsmæssigt at skaffe flere oplysninger om slægtninge, der har haft kræft – hvis det er muligt.
- Ofte vil vi foreslå, at der undersøges gener. Dette foregår via en blodprøve. I nogle tilfælde er det bedst at begynde med at undersøge gener hos en slægtning,

der har haft kræft. Det er også muligt, at det er mest hensigtsmæssigt, at blodprøven tages fra dig.

Hvis der allerede er foretaget genetisk udredning i din familie:

- Typisk vil du få en tid i Genetisk Ambulatorium, hvor vi ser på, hvad vi allerede ved om risikoen i din familie. I nogle tilfælde er det også muligt at få en konsultation via video eller telefon.
- Hvis der er påvist en genvariant i din familie, som giver en øget risiko, kan du få taget en blodprøve til gentest. Resultatet fortolkes sammen med oplysninger om dig og dit stamtræ.
- Hvis der er en risiko i din familie, men der ikke er fundet en genvariant, kan vi beregne, om du har en øget risiko ud fra oplysninger om dig og dit stamtræ.

Svar på undersøgelsen

Både arbejdet med stamtræet og genundersøgelser tager tid. Derfor går der typisk nogle måneder, før du får svar. Du får svaret ved en samtale i Genetisk Ambulatorium eller eventuelt ved en videosamtale, en telefonsamtale eller et brev i digital post.

Hvis du har en øget risiko for kræft

Hvis den genetiske udredning viser, at du har en øget risiko, giver vi dig anbefalinger om forebyggelse og/eller kontrol. Hvilken forebyggelse eller kontrol der er relevant, afhænger af, hvilken kræft der er risiko for, og hvor høj risikoen er. Hvis du ønsker noget af den forebyggelse eller kontrol, der anbefales, sørger vi for, at det bliver sat i værk.

Hvis du ikke har en øget risiko for kræft

Hvis den genetiske udredning viser, at du ikke har en øget risiko for kræft, har du en 'gennemsnitlig' risiko for kræft. Du bør dermed følge de råd, som gives til alle, fx om at leve sundt og gå til læge, hvis du får mistanke om, at du fejler noget alvorligt.

Hvad med dine slægtninge?

Hvis du har en arvelig risiko for kræft, kan dine slægtninge også have en risiko. I Genetisk Ambulatorium taler vi om, hvilke slægtninge der kan have øget risiko, og hvordan vi bedst kan give dem mulighed for at få hjælp, hvis de ønsker det.

Hvis du har børn, vil vi tale om deres risiko. Hvornår og hvordan det er bedst at tale med børn om risiko og eventuel gentest, afhænger blandt andet af, hvad der er risiko for, og hvor tidligt man anbefaler forebyggelse.

Hvis du planlægger at få børn, kan vi også tale om mulighederne for at påvirke sandsynligheden for, at de vil have en øget risiko.

Er det en god idé at få foretaget genetisk udredning?

Hvis du har mistanke om, at du har arvelig risiko for kræft, men er i tvivl, om du ønsker genetisk udredning, kan det være en hjælp at se på mulige fordele og mulige ulemper ved genetisk udredning.

Mulige fordele	Mulige ulemper
Kontrol/forebyggelse, hvis du har øget risiko	Hvis du har en øget risiko, skal du leve med viden om det.
Mindre bekymring, hvis du ikke har øget risiko	Det kan være svært at fortælle slægtninge om risiko.
Dine slægtninge kan få tilbudt viden om deres risiko.	Måske vil dine slægtninge helst ikke kende deres risiko.

Kontakt og mere viden

Hvis du har spørgsmål til, hvorvidt du vil have glæde af genetisk udredning, kan det være godt at tale med andre, fx én fra din familie, en ven eller din praktiserende læge.

Har du spørgsmål til selve den genetiske udredning, er du velkommen til at kontakte os.

Klinisk Genetisk Afdeling

Tlf. 97 66 49 99